№. 251

Cena numeru 60 mk.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Miesięcznie „ 1100.
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 1400
poza Łodzią egz. 66

Konto Pocztow. Kasy Oszczęd. 60594
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXV rok istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 13 września 1922 roku.

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Drogie wybory.

(wp.) Przygotowania techniczne do wyborów w Warszawie kosztować będą miasto około 300 miljonów marek polskich. (A. W.) (5

Przed wyjazdem.

(wp.) Dn. 12 b. m. po poł. przed wyjazdem do Rumunji Naczelnik Państwa przyjmie prezesa ministrów p. Nowaka. Na dworcu kolejowym żegnać będą wyjeżdżającego Naczelnika Państwa rada ministrów in corpore przedstawiciele wojskowości oraz rady miejskiej. (A. W.) (5)

Młodzież francuska w Warszawie.

(wp.) Dn. 12 b. m. rano przybyła do Warszawy wycieczka młodzieży francuskiej szkół średnich. Wycieczkę powitała delegacja szkół warszawskich, przedstawiciele władz, oraz tłumy publiczności, które zgotowały miłym gościom serdeczną owację. (A. W.) (5)

Wizytacja zagłębia węglowego.

(wp.) Minister kolei żelaznych p. Zagorny Marynowski dn. 12 b. m. wyjeżdża wraz z wiceministrem inż. Eberhardtem do zagłębia dąbrowskiego, celem zbadania na miejscu stosunków w dziale ruchu w związku z eksplostacją stacji kolejowych górnośląskich i wynikającej z tego potrzeby budowy nowych połączeń kolejowych, oraz stacji przetokowych. (A. W.) 5

Telegramy.

Lloyd George jedzie do Genewy

WARSZAWA 12.9 (A. W.) „Przegląd Wieczorny" donosi, że jeszcze w tym tygodniu Lloyd George uda się do Genewy. W drodze do Genewy, jak również wracając z niej ma się on zatrzymać w Paryżu. (5)

LONDYN 12 (PAT) Dzienniki dowiadują się, że Lloyd George postanowił definitywnie udać się do Genewy, gdzie wygłosi przemówienie przed zgromadzeniem Ligi. (5)

Pomoc dla Austrji.

PARYZ, 12 (PAT) „Matin" donosi z Wiednia, że Szwajcarja, Czechosłowacja oraz Włochy postanowiły wypłacić Austrji 15 miljonów funtów szterlingów oraz zawrzeć z nią układy handlowe. Austrja musi jednak przyjąć warunki w sprawie gwarancji, ustalonych przez Ligę Narodów, które zawierają klauzule, dotyczące kontroli finansowej, politycznej i wojskowej. (5)

Protest ludności tubylczej.

JEROZOLIMA 12 (Pat) Wczoraj nastąpiła proklamacja mandatu nad Palestyną. Wszystkie sklepy prócz izraelickich zamknięto na znak protestu. 9

Po zaburzeniach na G. Sląsku.

ARESZTOWANIA WICHRZYCIELI. SRODKI OSTROŻNOSCI NIEMCY USIŁUJĄ SIĘ TŁUMACZYĆ.

KATOWICE 12 (wł.) W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości o wypadkach w Hajdukach, dowiadujemy się, że liczba rannych dochodzi do 20 osób. Demonstranci splądrowali tam kilka sklepów. Władze przeprowadzają energiczne śledztwo i aresztowania.

Również w okolicy Katowic policja aresztuje uczestników kradzieży sobotnie w Katowicach. Dotychczas aresztowano w Katowicach z górą 200 osób. W Hajdukach jest aresztowanych około 25 osób.

Dziś od wczesnego ranka na ulicach Katowic krążą silne posterunki policyjne i wojskowe, gdyż władze obawiają się nowych demonstracji.

Również i poza Katowicami w wielu miejscowościach skonsygnowano silne posterunki policyjne. (5)

KATOWICE, 12.9 (AW) Dzienniki polskie stwierdzają, że rozruchy wywołane w różnych miastach województwa śląskiego na tle wpłat w markach polskich są wywołane przez Niemców i ich agentów. Gazeta „Polak" przytacza rozmaite epizody stwierdzające ten pogląd. Gazety niemieckie szczególnie południowe w kilkuszpaltowych artykułach wyolbrzymiają w niesłychany sposób rozmiary i znaczenie rozruchów zarówno w Katowicach, jak też w hucie Bismacka i kończą swoje opisy twierdzeniem, jakoby rząd niemiecki, nie dostarczywszy w porę pieniędzy niemieckich, nie ponosił żadnej winy, ponieważ państwo niemieckie jest ozbawione środków płatniczych. Wzmianki o tej bezsilności Niemiec są zamieszczane we wszystkich niemieckich dziennikach, świadcząc aż nazbyt wyraźnie o źródłach tych inspirowanych oświetlań prasy niemieckiej.

Z Ligi Narodów.

SPRAWA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

GENEWA 12 (PAT) W poniedziałek komisja polityczna zgromadzenia Ligi Narodów rozważała sprawę mniejszości. Profesor Gilbert Murray, delegat południowo-afrykański, przedłożył pięć wniosków, a mianowicie:

1) Zastrzegając Radzie Ligi Narodów prawo akcji bezpośredniej w przypadkach poważnych przekroczeń traktatu, komisja uważa, że najlepszą drogą utrzymania dobrych stosunków między rządami a mniejszościami jest droga ich wzajemnego, nieoficjalnego porozumiewania się. 2) w wypadkach różnicy interpretacji przy stosowaniu traktatu komisja zaleca odwoływanie się do trybunału międzynarodowego, 3), w niektórych miejscowościach o ludności mieszanej opieka nad mniejszością może być sprawowana tylko drogą mianowania tam stałych przedstawicieli Ligi, którzy bezstronnie zdawaliby sprawę z zachowana się jednej części ludności względem pozostałych, 4) komisja, uznając zasadniczo prawo mniejszości do opieki, podkreśla obowiązek mniejszości lojalnej współpracy z większością, 5) komisja wyraża nadzieję, że państwa, które nie podpisały zobowiązań, będą traktowały swoje mniejszości z taką samą sprawiedliwością i tolerancja, jaką są zastrzeżone w traktatach o mniejszościach.

Delegat Walter (Łotwa), odpowiadając, żądał opracowania zasad ogólnych, obowiązujących wszystkie państwa i kładących kres podziałowi na państwa, podpisujące traktaty mniejszościowe i państwa uprzywilejowane, nie mające żadnych zobowiązań. Dalszą dyskusję odroczono.

Trocki o sytuacji w Europie.

MOSKWA, 12.9 (AW) „Prawda" zamieszcza wywiad korespondentki „Internationales Nev Servis" z Trockim. Konferencja genueńska według Trockiego miała na celu uroczystym charakterem i ceremonjałem wpłynąć na Sowiety w duchu ustępliwości. Trocki dziwi się, jak dorośli ludzie mogli żywić przypuszczenie, że przedstawiciele Sowietów ulegną tym wpływom. Genua upadła przedewszystkiem dlatego, że nie liczono się tam z konkretnymi (!) faktami jakim przedewszyskiem jest fakt istnienia republiki sowieckiej (!)

Konferencja haska nietylko nie złagodziła, ale raczej podkreśliła jeszcze upadek konferencji genueńskiej. Obecnie po tych dwóch fiaskach dyplomacji zachodniej Rosja sowiecka będzie pracować i czekać. Europa jaki cały świat potrzebują Rosji, niemniej niż Rosja Europy.

Co się tyczy rozbrojenia Trocki oświadczył, iż Sowiety nie widzą bezpośredniego niebezpieczeństwa i datego armja sowiecka została zmniejszona z 5 milionów 300 tysiecy na 800 tysięcy ludzi. (?)

Pamiętajcie o sierotach po powstańcach górnośląskich!

Wojna grecko-turecka.

Ochrona interesów angielskich w Smyrnie.

LONDYN 12 (PAT) „Chicago Tribune" donosi ze się Smyrny, że Anglja powierzyła Stanom Zjednoczonym ochronę interesów angielskich w Smyrnie, gdzie patrole francuskie włoskie i amerykańskie utrzymują porządek. (5)

Interwencja Jugosławji i Rumunji?

PARYZ 12 (PAT) Według doniesień „Matin" z Belgradu, poseł angielski przedłożył rządowi jugosłowiańskiemn i rumuńskiemu propozycję, ażeby Jugosławja i Rumunja interwenjowały w konflikcie grecko-tureckim w myśl utrzymania status quo na Bałkanach. (5

Turecki gubernator w Smyrnie

SMYRNA 12 (PAT) Władze tureckie wydały zarządzenie celem utrzymania porządku w mieście. Gen. Narrodin basza został mianowany gubernatorem Smyrny. (5)

Napady na cudzoziemców.

KONSTANTYNOPOL 12.9 (A. W.) Pod wrażeniem zwycięstw tureckich, agitatorzy napadli w dzielnicy Pera z rewolwerami i kamieniami na Anglików. W starciu tem kilka osób straciło życie. Wystawy sklepów angielskich i francuskich są zupełnie zniszczone. Policja okazała się w tym wypadku bezsilna. (o)

KONSTANTYNOPOL 12.9 (A. W.) Jak donoszą dzienniki, przy wkroczeniu wojsk tureckich do Smyrny, przyszło do ostrych starć ulicznych. Napadano cudzoziemców i rabowano sklepy. Marynarzom angielskim i konnicy tureckiej udało się przywrócić spokój. (o)

Kemaliści chcą prowadzić dalej wojnę?

LONDYN 12.9 (A. W.) „Daily Nevs" donosi z Aten, że wszystko wskazuję na to, że kemaliści zamierzają dalej prowadzić wojnę na Bałkanach.

Ewentualna abdykacja sułtana na rzecz następcy tronu doprowadziłaby prewdopodornie do ostatecznego zawarcia unji mięezy Konstantynopolem, a Angorą. (o)

WSPÓLNA AKCJA WOJSK KOALIC.

LLONDYN 12.9 (AW) „Daily Nevs" telegrafuje z Konstantynopola, że na znak solidarności koalicji, wojska włoskie i francuskie z rozkazu generałów sprzymierzonych połączyły się z wojskami brytyjskiemi na wyspie Kismith i na azjatyckiem wybrzeżu dardanelskiem. Angielskie okręty wojenne pojawiły się już w cieśnlnie dardanelskiej, Kemalpasza ma więc obecnie do czynienia z wspólną demonstracją generałów koalicji, poczem rychło nastąpi denuncjacja rządów sprzymierzonych. Brussa jest ciągle w rękach Greków, wojska francuskie na ochronę chrześcijan odeszły do Brussy. —

Radość w Konstantynopolu z powodu zwycięstwa.

KONSTANTYNOPOL 12 (PAT) Ludność miasta urządziła uroczysty pochód z okazji zwycięstw, odniesionych przez Turków. Grupa manifestantów uszkodziła lokal misji greckiej oraz wiele sklepów, należących do Europejczyków. Spokój niebawem przywrócono i powzięto zarządzenia przeciwko ewentualnym wystąpieniom elementów bolszewickich, które zamierzają wprowadzić zaburzenia.

Naczelny dowódca okupacyjnych wojsk sojuszniczych ogłosił manifest, w którym, uznając słuszną podstawę do radości Turków, zauważa, że pożałowania godne zajścia, jakich dopuścili się manifestanci, muszą natychmiast ustać. W dalszym ciągu manifest wyszczególnia podjęte zarządzenia, zaznaczając, że wszelkie wykroczenia spowodowałyby wprowadzenie stanu wojennego. (5)

Przed konferencją w Wenecji.

LONDYN 12 (PAT) Rząd angielski zakomunikował rządowi francuskiemu, iż wobec upadku Smyrny bezużytecznem byłoby odbycie konferencji w tej formie, w jakiej ona pierwotnie była projektowaną. Obecnie jest rzeczą konieczną przygotować ogólne uregulowanie sprawy stosunków Europy do Turcji, łącznie z rewizją traktatu w Sevres. Konferencja mogłaby, zdaniem rządu angielskiego odbyć się w Wenecji, winna być jednak poprzedzoną zebraniem przedwstępnem. Dla rządu angielskiego główną rzeczą jest sprawa cieśnin, przytem zależy mu specjalnie na tem, ażeby Gallipoli miała międzynarodową okupację wojskową.

BERLIN, 12.9 (AW) Dzienniki tutejsze otrzymały wiadomość z Londynu, jakoby aljanci porzucili myśl zwołania konferencji do Wenecji, celem rozpatrzenia grecko-tureckiego konfliktu. Natomiast ma być poruszona sprawa uregulowania stosunku mocarstw do Turcji.

TELEFONEM z WARSZAWY.

NOWE ARESZTOWANIA KOMUNISTÓW.

*) W ostatnich dniach służba bezpieczeństwa wpadła na trop nowej szajki komunistycznej, która rozwinęła w Warszawie i na prowincji bardzo ożywioną działalność.

Wyłapani zostali główni przywódcy organizacji żydowskiej młodzieży komunistycznej.

W ręce policji wpadły wielce obciążające aresztowanych dowody, jak: pieczątki, notatki, pieniądze.

Aresztowano około 20 osób. (o)

SPRAWA DR. M. SKRUDLIKA

*) W dniu dzisiejszym do sądu okręgowego wpłynął akt oskarżenia w głośnej sprawie szpiegowskiej przeciwko dr. M. Skrudlikowi, Łazarzowi Gellerowi, B. Grüngerowi, Mojsie Kaufmanowi i Jencie Frydmanównie. (o)

RULSKI I WEISS POZOSTANA W WIĘZIENIU.

*) Rulski Weiss znajdują się w dalszym ciągu w więzieniu i kwestja wypuszczenia ich na wolność za kaucją nie jest aktualna. (o)

Z OSTATNIEJ CHWILI

DOKĄD TO BĘDZIE TRWAŁO?!

KATOWICE, 12.9 (AW) Wśród ludu polskiego po obu stronach granicy polskiej wielkie wzburzzenie wywolał nastepuj, fakt: Nocoń z Kielcza, z powiatu wiekostrzeleckiego tuż na pograniczu polskiem zmuszony był wskutek teroru orgeszowców schranić się na stronę polską. Po pewnym czasie Nocoń przekonany, że po tamtej stronie granicy nastąpiło pewne uspokojenie wrócił do Kielcza. Tam został aresztowany przez Schutzpolizei i był prowadzony z jednego więzienia do drugiego. W końcu zginął bez śladu. Gdy jego krewni rozpoczęli zanim poszukiwania, władze niemieckie oświadczyły, że Nocoń powiesił się w drodze do więzienia. Tłumaczenie to wzbudza podejrzenie, że Nocoń został zamordowany przez Schutzpolizei.

SPRAWA BEZPIECZENSTWA NA KOLEJACH.

— WARSZAWA, 12.9 (AW) Dn. 8 i 9 bm, we Lwowie odbył się zjazd dyrektorów ruchu pod przewodnictwem dyrektora departamentu ruchu M.K.Z, p, Czapskiego, Przedmiotem obrad były sprawy bezpieczeństwa ruchu na kolejach, Na zjeździe badane były przyczyny niektórych wypadków kolejowych, oraz środki, mające na celu usunięcie tych przyczyn i podniesienie stanu bezpieczeństwa ruchu na kolejach. Omawiana była również sprawa budżetu wydziału ruchu,

ANGLICY W MEZOPOTAMJI WOBEC ZWYCIĘSTWA TURKÓW.

WARSZAWA, 12.9 (AW) Angielska izba gmin wobec położenia na froncie greckim zbierze się w połowie października. W związku ze zwycięstwem tureckiem zachodzą obawy zawikłań w Mezopotamji. Rząd angielski wysuwa tam znaczne posiłki. Wysłano oddział lotniczy, składający się z tysiąca ludzi.

KONCESJE DLA ANGLJI W ROSJI.

BERLIN 12.9 (AW) „Daily Nev Expres" donosi, że kapitał zaangażowany na podstawie układu zawartego miedzy Krasinem a Urquart koncernem angielskim w odbudowie kopaln i fabryk na Uralu wynosi 56 miljonów funtów angielskich. Dzięki temu układowi 45 tysięcy Rosjan otrzyma zajęcie i pracę. W kołach angielskich zapewniają, że Urquart nie zawarł tego układu w imieniu rządu angielskiego, jednakże rzad angielski o ile możności podobne układy faworyzuje. Również rząd sowiecki ma być zadowolony.

KTO WYWOŁUJE ZWYŻKĘ DOLARA W NIEMCZECH ?

BERLIN 12.9 (AW) Na giełdzie berlińskiej w dn. 12 bm, krążyły pogłoski, jakoby rząd belgijski wysłał notę pod adresem rządu Rzeszy wzywającą do zdeponowania w ciągu 24 godzin 100 miljonów marek w złocie, tytułem prowizji i gwarancji za sierpień i wrzesień w belgijskimBank National.

W związku z temi pogłoskami miarodajne koła berlińskie zapewniają, iż jest to manewr giełdowy, mający na celu wywołanie zwyżki dolara.

Koła te informują, iż rokowania belgijsko-niemieckie będą kontynuowane 13 lub 14 bm. w Paryżu, dokąd udaje się już delegat Belgji. Rząd niemiecki ze swej strony wysłał już 11 bm. sekretarza stanu Schrödera i Borgmana do Paryża.

Członkowie komisji odszkodowań mają wziąć udział w tych rokowaniach w charakterze nieoficjalnym.

Kronika zagraniczna

Redukcja prasy w Niemczech.

(x) Wskutek drożyzny papieru w Niemczech zawieszono w ostatnich czasach 144 dzienników i czasopism. (5)

Zakaz śpiewania hymnu niemieckiego.

(x) Państwa sprzymierzone zawiadomiły rząd Rzeszy, że powzięły jednomyślną decyzję w sprawie utrzymania zakazu śpiewania niemieckiego hymnu „Deutschland über Alles", w Nadrenji. (5)

Kult słabości.

Na tle staropolskich cnót i zasad, któremi odznaczał się i odznacza nasz „polski" Manchester, skąd pochodzi znakomity premjer aptekarz i Polacy stanowią mniejszość ludności, natomiast większość potrzebuje wsparcia i elementarza, rozpoczęła się akcja przedwyborcza.

Jak w każdej akcji, mającej w perspektywie zdobycie nowych zaszczytów, potworzyło się wielu amatorów na mandaty sejmowe, przyczem każdy jak może zachwala swoje ideały, jeżeli istotnie sens tego wyrazu nie stracił znaczenia, powiedzmy zrozumialej waloru, dla Łodzi.

Są to ludzie o chorobliwej manji wielkości, dalej idą ci, których ambicja i ciężkie hemeroidalne przypadłości pozbawiają snu i spokojnej oceny własnej osoby, są i tacy, którym dojlidowskie perspektywy wywołują szum w uszach i zawrotne widoki poselskiego stolca.

Nie dziwimy się też różnym enperowcom, socjalistom i innym, którzy „dla szczęścia ludu" deklamują ślepo wierzącym niestworzone baje o raju sowiecko robotniczym, przy którym nawet zegary będą chodziły po osiem godzin...

Na tle owej przedwyborczej akcji odbyło się u nas naturalnie organizacyjne zebranie „Polskiego Centrum", innemi słowy p. Skulskiego, najdzielniejszego posła polskiej farmakologji i najgenialniejszego farmakologa wśród posłów całej Rzeczypospolitej.

Zebraniu oczywiście pomagał p. Chwalbiński, którego asysta jak widać z dziejów Łodzi jest konieczna przy naradach wszelkiego rodzaju komitetów i komisji, życie których nie jest obliczone na dłuższą metę...

P. Skulski wypowiedział mowę, usianą całym szeregiem życiowych prawd, zaczerpniętych z głębokiej sztuki „Surdut i siermięga" oraz sensacyjnych wiadomości z katechizmu ks. Putiatyckiego: że zgoda buduje — niezgoda gubi, inteligencja — potrzebna w Sejmie, poprawa bytu..., niedopuszczanie do rządów tych co kradną i t. d... zakończył wspaniałem przypomnieniem niedającej się ukryć prawdy, iż „Cud nad Wisłą" jest dziełem tego polskiego centrum et consortes, którego prezesem ma zaszczyt być mówca...

Inne zasługi, jako to pewne niemiłe reminiscencje wyborców z 1919 r. których nieco „wykiwał", utworzenie nowej partji — co oczywiście Polsce jest niewymownie potrzebne, a bucefałowa jego roli podczas Odysei Kijowskiej, zostały pominięte dyskretnem milczeniem, wynikającem oczywiście z niezwykłej skromności i nieśmiałości pana posła.

Dalszy tok przemówienia wlał wszystkim obecnym prawdziwą ambrozję do serc, gdyż zapowiedział, iż centrum nie będzie nigdy głosowało w związku z Żydami i Niemcami. Prawdopodobnie zatem dotychczasowe wystąpienia tego centrum z wspomnianymi heretykami, były zrobione jedynie w tym celu, aby przy obecnych wyborach wskazać tłumowi wiernych urok nowych dróg, któremi ta partja chce chodzić...

Pod koniec zgromił partyjność i partje, które tak licznie się potworzyły w Polsce i nawoływał obecnych do jedności popierania właśnie powstałej partji „Polskie Centrum", której on jest twórcą i prezesem...

Program owego „Centrum Wyborczego" streszcza się w wprowadzeniu w życie doskonałych, chociaż nieco nieurzeczywistnialnych do dziś dnia stosowanych zasad: „Jakoś to będzie" „Odłóżmy do jutra" „I żyd też człowiek" (przed wyborami) „Równi z równymi" i t. d.

Co do metod działania nowa partja jest przeciwna stosowaniu wszelkich radykalnych lekarstw, chciałaby wszystkich przygarnąć do łona (wyborców... też) jest zdania, że nazywanie kradzieży po imieniu i odpowiednie traktowanie osobników, jest sprzeczne z zasadami dobrego wychowania i bon tonu, kiedy łagodnie przeczyszczające środki doskonale wpływają na cerę i dają bardzo dobre rezultaty, jeżeli można tak nazwać do dziś dnia osiągnięte przez „Polskie Centrum" korzyści dla kraju.

Szkoda jedynie, iż osoby o tak wysokim poziomie intelektualnym i fachowym jak to:

P. Kazimierz Rosman, dyr. Zalewski, ks. pr. Siennicki, Kazimierz Roszak, dyr. Eugenjusz Krasuski, dr. Czaplicki, dr. Rosiewicz, adw. Tomicki, prok. Jewniewicz, M. Bogdanowicz dyr. Gajewicz, p-nie Ufnalewska, Brukalska, dyr. Kokeli, pp. Jan Bigalski, Józef Mordwiec, Adam Piotrowski, Bolesław Kotkowski, Stan. Łaziński, Franciszek Pałaszewski Józef Malewski, Piotr Gorczykowski, Leon Chwalbiński, Jan Stypułkowski, Wanda Ładzina, Józef Wolczyński, Popielawski Kazim., Cynarski Marjan, Starostecki Stefan, Jędrzejczak Teofil, Woźniak Juljan, Zarzycki Włodzim. M. Dąbrowski, Piotrowski J. Credowa Wiktorja, Pawłowski prof. i t. d.

dały się zaangażować do akcji rozbijania polskiej jedności, która doprowadzi do tego, iż nasze miasto w większości będzie reprezentowane w Sejmie przez Żydów i Niemców i innych sowieckich agitatorów, oraz zapomniały o wielkich korzyściach ich pracy dla rodaków, gdyby ten czas i niewątpliwe zdolności poświęciły fachowym zajęciom...

Nie możemy, oczywiście, narzucać nikomu swoich przekonań, ale jesteśmy zdania, iż Chrystusowa zasada podstawiania twarzy pod nowy policzek, odkładanie czegoś do jutra, głoszenie zasad umiarkowania tam, gdzie wre bitwa możnaby złożyć narazie, do muzeum narodowego w Rapersvillu...

Precz z wszelką połowicznością, precz z kompromisami, Polska musi być potęgą — chociaż już nie dla nas, to przynajmniej dla przyszłych pokoleń.

Na posłów wybierać ludzi silnych, z rozumem, żelaznym charakterem, którzy ani na krok nie odstąpią od swoich praw i zasad i nie zawiodą zaufania swoich wyborców.

A czy o dzisiejszym leaderze Polskiego „Centrum" da się to powiedzieć?

(7) A. S.

OWOCE AGITACJI KOMUNISTYCZNEJ.

Katowice, 11 września.

Jeszcze nie przebrzmiały echa zaburzeń w Katowicach, a znów otrzymujemy wiadomość o zebraniach w Hajdukach, które są owocem agitacji komunistycznej.

O godz. 2—ej po południu przy zmianie szychty w Wielkiej Hucie Hajduckiej robotnicy, którzy mieli rozpocząć pracę, wezwali wracających z pracy na wspólne zebranie w sprawie wypłaty zaliczki. Na zebraniu tem ujawniła się wyraźnie agitacja komunistyczna, gdyż odzywały się okrzyki przeciwko Polsce, a za rządami górnośląskiej republiki komunistycznej. Około sześć tysięcy ludzi udało się potem przed gmach dyrekcji Huty, domagając się wypłaty pieniędzy Po drodze spotkał tłum dyrektora Kalnborna, którego otoczył, domagając się od niego wypłaty. Gdy dyrektor oświadczył, że pieniędzy jeszcze niema, że jednak jutro lub pojutrze nastąpi częściowa wypłata, zaczęto go bić i prowadzić w stronę budynku gminnego.

Miejscowy posterunek policji w liczbie 5—ciu ludzi dowiedziawszy się o tem, pobiegł na pomoc dyrektorowi. Okazał się jednak za słaby i został przez ludność pobity i rozbrojony, przyczem 2—ch policjantów ciężko poraniono. Policja zwróciła się wówczas o pomoc do wojska oraz do pobliskich posterunków w Świętochłowicach. Wojsko zjawiło się w asystencji policji.

Gdy tłum wezwania do rozejścia się nie usłuchał, a dyrektora Kalnborna chciał wrzucić do pieca hutniczego, wojsko z bagnetem w ręku ruszyło naprzód, odpierając i rozdzielając tłum. Tłum widząc, że wojsko nie strzela, rzucił się nań, chcąc je rozbroić. Udało się mu to jednak tylko z jednym żołnierzem. Dowódca oddziału wojskowego na widok usiłowania rozbrojenia żołnierzy i nie ustępowania mimo wezwania policji, a raczej coraz większego napierania na wojsko, był zmuszony dać rozkaz do strzelania. Wojsko dało dwie krótkie serje strzałów z karabinów maszynowych, od których zginął jeden chłopak 16—letni, a pięć starszych osób zostało ciężej lub lżej rannych. Po tem niestety koniecznem użyciu broni palnej tłum rozproszył się. Ciężko rannego dyrektora Kalnborna wyrwano z rąk tłumu i tak jego, jak i rannych robotników i policjantów, odwieziono do szpitala.

Całe to zajście trwało prawie 2 godziny. Na miejsce wypadku przybył natychmiast starosta z Świętochłowic oraz wyżsi urzędnicy policji państwowej z Katowic, którzy stwierdzili, że wojsko i policja nie mogły postąpić inaczej.

Ponieważ zapowiadano nowe awantury, na Hucie Zgoda i w Świętochłowicach, przeto do miejsc tych wysłano wojsko z Huty Królewskiej. Jednakże wojsko nie miało powodu do czynnego wystąpienia.

Wskutek pobicia i poranienia dyrektora Kalnborna uciekło dziś z Huty Hajduckiej wielu urzędników niemieckich do Katowic i na drugą stronę Śląska. Grozi to wstrzymaniem ruchu w przedsiębiorstwie.

W sobotę zaszedł fakt pobicia dyrektora w Hucie Królewskiej, lecz tam policja energicznem wystąpieniem zdołała zapobiec dalszym następstwom.

Ponieważ spodziewane są dalsze niepokoje, władze bezpieczeństwa wydały już odpowiednie zarządzenia. (6)

PRZEŚLADOWANIE SŁOWAKÓW PRZEZ CZECHÓW.

(o) Z Cieszyna donoszą: Na odbytem w dniu 4 b. m. w Żylinie zebraniu pod przewodnictwem księdza Hlinki przyjęto memorjał, który mają Słowacy wystosować do opinji całego świata pod tytułem „Głos słowacki do cywilizowanego świata". Naród słowacki skazany przez Czechów na zagładę zwraca się do całej Europy z żądaniem uleczenia otwartej rany, jaka jest kwestja słowacka pod rządami czeskimi. Powołują się na cały szereg traktatów i umów z Czechami jako to umowę moskiewską z roku 1915, umowę w Cleveland z 1915 r. i w Pittsburgu 1918 r., któremi przyrzekano Słowakom jaknajszczerszą autonomję. Odezwa stwierdza, że Czesi niedotrzymują swych zobowiązań.

Pamiętajcie o sprawdzaniu list wyborczych!!!

NA MARGINESIE.

Skutki 5—ciomarkowej jałmużny.

Rzecz dzieje się w sklepie z porcelaną. Za ladą „sam“ kupiec z swoją połowicą, wyglądającą, jak dobrze „przerastała“ tłuszczem polędwica, ledwie widzialna z pod olbrzymiej peruki, w której wygląda dosłojnie jak nurek w dzwonie podmorskim, spuszczający się na połów pereł i potrzecie zarówno śniada jak i przystojna córeczka.

Przed ladą chłop.

— Wiela ten niebieski kubeł?

— Szedem tyszonców!

Obok dwie miejskie gosposie domagają się „[illegible]anckiej“ zastawy z sześciu kieliszków.

„bo . . . mój to ci taki zrobił się tera fajny, że po obiedzie językiem oblizuje talirze. a wódki już całkiem nie chce pić z onygo słoiczka, w którem mi aptekarz łońskiego roku dał maść na kobiecą słabość . . .“

Żyd przynosi sześć kieliszków.

— Wiela kosztują?

— Sześć tyszonców!

W trakcie oglądania towaru włazi żebrak niemowa, też „od naszych“ o myślicielskim czole Kanta i tak wielkich i odstających uszach że głowa czyni wrażenie jakiegoś ptaka, zaopatrzonego potężnemi skrzydłami.

Wyciąga rękę. Dostaje pięć marek polskich, ale zauważywszy, co otrzymał, kładzie je na ladzie.

Gosposie wiejskie kupują tymczasem zamiast serwisu kieliszków — kubeł, bo „ . . . widzita, lepiej dać siedem tysionców, za porządny statek, niż sześć za jakiś farmasoński serwis, który jaki cielok mi rozbije...

Żebrak nie wychodzi, tylko wymyśla na migi żydkom za te pięć marek.

Pokazuje im język.

Potem palcem przejeżdża się po gardle dając do zrozumienia, że powinni go zarżnąć jak koszernego cielaka.

Następnie życzy im czarnej ospy i wskazuje, w jak drastycznych miejscach mają być czarne wrzody umieszczone, przyczem mama sklepu skromnie odwraca głowę.

Córeczka błyska oczami z coraz wiekszą złością, a kiedy niemowa pokazuje jej ojcu, jak go powinni zakopywać w grobie, krew uderza jej do głowy . . .

Nagłym ruchem łapie żebraka za plecy i zuca z ogłuszającym hałasem na ulicę,

— Ty łajdak, to ty mojemu ojcu życzysz cmentarza Sołst dyr a szłag trejfen!

Niemowa tymczasem usiłuje kopnąć w brzuch zwycięską Dziewicę Orleańską, ale papa staje w obronie ślepej kiszki swojej latorośli.

Robi się zbiegowisko, harmider magistracki.

W tłum wciska się młody chłopak lat 18 z szpicrutą, w meloniku i wojskowym kapeluszu, najwidoczniej zdemobilizowany.

Ostatni krzyk mody.

Sznurowane buty na gumowych obcasach, zielony krawat . . .

— Co tu jest, co się tu stało?

Niemowa na migi ilustruje na przygodnym gapiu gościnne przyjęcie w sklepie, jak go wyrzucali, jak go kopali . . .

Twarz byłego plutonowego czerwienieje i wściekle spoziera na tyrana z porcelaną . . .

Coraz wścieklej . . .

Uderza szpicrutą po sztylpach.

Nieszczęsny dobroczyńca od pięciu marek blednie i już oczami duszy widzi, że przekleństwo żebraka, które ostatecznie wyprowadziło córeczkę z równowagi, gotowe się spełnić ...

Z mężnej piersi obrońcy uciśnionych wybiega grzmiący okrzyk:

— Policja! Policja!

A corka z wyrzutem do ojca:

— Tate jest zawsze nieostrożny.

Trzeba go było zapitać te niemowe, wiele on chce za odniesienie do domu te pięć marki.

A młody i mężny młodzian nadal drze się coraz okropniej, coraz niesamowiciej.

— Policja! Nieszczęśliwemu kalece — nie mowie dać pięć marek! Skandal

— Policja — a — a!

(8) Tedy.

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Targi Wschodnie.

(k) Wskutek padającego przez całą niedzielę deszczu, publiczności było mniej. Natomiast ruch między kupcami był bardzo silny. Dokonano wiele tranzakcji w skórach, wyrobach tekstylnych, metalowych, kilimach i meblach. Suma dokonanych transakcji przekracza 15 miljardów marek. Na targi przybył między innym kierownik Ministerstwa Robót Publicznych, inż. Rybczyński i przedstawiciele wspóldzielni i hurtowni wojskowej. Przybył również przedstawiciel Izby Handlowej w Tunisie Baltocci, który szczególnie interesował się produkcją zapałek i wyrobów pilśniowych. Przybył również konsul polski z Czerniowiec, p. Lenartowicz oraz ekspert i doradca konsulatu polskiego w Pradze p. Skrowaczewski. Celem zakupna materjałów drzewnych i budowlanych przybył delegat rządu francuskiego dla Zagłębia Saary p. Echambert. Z Cieszyna przybyła wycieczka rzemieślników. Zapowiedziana z Rusi Podkarpackiej wycieczka dalegatów czecho-słowackich przybyła w liczbie 38 osób i zwiedza Targi Również dał się zauważyć masowy zjazd kupców z G. Śląska, którzy z wielkiem zainteresowaniem przyglądali się eksponatom polskiej produkcji przemysłowej.

Kupcy holenderscy poczynili wielkie zakupy, m. in, nabyli wiele wytworów polskiej sztuki ludowej. Transakcje przeprowadzono również w wyrobach koszykarskich, obrabiarkach żelaza i drzewa, pompach i wyrobach z drutu. Przez dwa dni zwiedzała Targi delegacja misji sowieckich w Warszawie, która poczyniła znaczne zakupy. Wogóle zaznaczyć trzeba, że ruch kupiecki wzmógł się bardzo silnie i zapowiada się bardzo dobrze. (6)

Zjazd lokatorów.

(k) Dn. 10 b. m. rozpoczął obrady w Poznaniu zjazd przedstawicieli stowarzyszeń lokatorów z całej Polski, Na zjazd przybyli delegaci związków z Wielkopolski, Pomorza i innych dzielnic Polski, delegaci rządu, organizacji zawodowych, stowarzyszeń, właścicieli nieruchomości i t. d. Obrady zagaił, jako przewodniczący prezes związku ochrony lokatorów p. Fiske. Po przemówieniach powitalnych przystąpiono do wysłuchania zapowiedzianych referatów, z których główny dotyczył zmiany ustawy o ochronie lokatorów. (6)

Pamiętajcie o weteranach 63 roku

A. AWERCZENKO 1)

Dziedziczność.

Żona wpadła nagle do pokoju męża i padając ciężko na krzesło, zaczęła spazmatycznie łkać.

— Co się stało? — zapytał przestraszony mąż.

— Syn nasz Wania.. Nieszczęście,, Nieszczęcie!,,

— Zachorował?...

— Nie, zdrów, — z trudnością powstrzymując łkanie, odpowiedziała matka i utkwiła błędny wzrok w migotliwy płomień lampy... Po chwili dopiero, nie przestając płakać, opowiadała cicho:

— Jeszcze wczoraj wieczorem nic nie zauważyłam, nic mi nie mówiło o tem, co się dzisiaj stało. Zjadł kolację, jak zwykle i położył się na łóżku, niedługo też i zasnął. Dziś rano wypił herbatę, wyszedł na spacer.,, Ale jakieś dwie godziny temu przychodzi do mnie, a ja go nie poznaję, taki zmieniony nagle. Oczy powiększyły mu nie niebywale i błyszczą tak dziwnie, a ręce latają jakby na nitkach przytwierdzone były do ramion...

— Co tobie Wanieczka? — pytałam go,

— Mamusiu — powiada do mnie, — Ma[illegible]! Nie gniewaj się na mnie, ale ja będę [illegible] dramat.

[illegible] po tych ostatnich słowach skoczył [illegible] krzesło na którem siedział poleciało z ogromnym hałasem na stronę.

— Co-o-o?..,

Żona pokornie i smutnie pokiwała głową

— Tak, mówi do mnie. Chcę napisać dramat!.. Wanieczka — zaczynam mu tłumaczyć — Wanieczka!... Co tobie przychodzi do głowy?, Czyż się tak godzi postępować z nami starymi?... Czy to tak dobrze?,, Ja jestem córką starszego oficera, ojciec twój pracuje w banku, a ty? — Zaczęłam płakać, łzy kap kap na policzki. Mówię mu dalej. — Dlaczego chcesz tak naszą rodzinę zdyshonorować.., — A on nic, tylko: — Mamusiu, cóż robić, to już mój taki los, żeby napisać dramat.

Po tych słowach nastąpiła grobowa cisza.

Ojciec oparł głowę na biurku i płakał cichutko.

— Boże mój dlaczego.. Dlaczego?,, Czyż ja tego oczekiwałem na starość!. Lepiejby było gdybym jeszcze w kołysce był zdusił własnemi rękami!...

Chwycił się nagle za głowę,

— My sami jesteśmy temu winni!... Czyżeśmy myśleli nad tem, co on po nas odziedziczy?... Czyż powinniśmy się byli pobrać, jeśli ciotka moja była warjatką, a ojca twego wyrzucili ze służby za alkoholizm... To wszystko za grzechy przodków,,, Ha, ha,, ha...

Śmiech rozgoryczonego do głębi ojca i osłupiałego prawie z nieszczęścia, jakie nań spadło, przemknął po komnacie i skonał gdzieś w jej kątach.

* * * * *

W małym mrocznym nieco pokoju siedział młody człowiek i oglądając się ciągle poza siebie, pisał...

Koło drzwi kręciła się matka i ocierając co chwila zaczerwienione od płaczu oczy, szeptała do męża siedzącego w ponurej zadumie w kącie gabinetu:

— Pisze... Drugi akt już kończy...

— Pisze, — powtórzył zrozpaczony ojciec, — Miłosierny Boże spójrz, jakeś litościwie patrzył na cierpiącego tak strasznie Hioba,.. Widzisz, ja nie narzekam na los. Wszystko jest tylko w Twoim ręku...

Od czasu do czasu, młody człowiek z opuszczoną głową szedł do kuchni, wypijał tam zeschłemi wargami szklankę wody i wracał do stolika.

— Wanieczka! — wyciąjąc ku niemu ręce szeptał ojciec. — Wanieczka, dziecko ty moje nieszczęsne!..

* * * * *

W parę dni później już cała ulica wiedziała, że młody człowiek pisze dramat i rozprawiała o tym fakcie z niezwykłem oburzeniem.

Kiedy pewnego razu zeszedł do sklepu po papier to służąca kategorycznie odmówiła swego współudziału, sklepikarz przyjął go ponuro i z niedowierzaniem.

— Rodziców pańskich znam dobrze, — mówił — bardzo przyzwoici i godni ludzie, a pan co? Głupstwa, ot, dramaty pisze...

Młody człowiek uśmiechnął się i spróbował zażartować.

d. c. n.

Dnia 12 [illegible] r. b, o godz. 2-ej w nocy po długich i ciężkich cierpieniach zmarł opatrzony Św. Sakramentami

S. † P.

STEFAN DYMKOWSKI

właściciel zakładów ogrodowych, w wieku lat 62.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbedzie się w czwartek dn. 14 września o godz. 4½ po poł. z domu żałoby przy ul. Brzezińskiej 101 na cmentarz katolicki na Dołach. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 15 września o godz. 8-ej rano w kościele N. M. P., o czem zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

(3829d1) **Rodzina.**

Zygzaki

Nowa reduta Ordona.

Czasy się zmieniają i ludzie też.... Kroniki walk o wolność i niepodległość notują, jako wzór bohaterstwa, redutę Ordona, obecna zaś kronika powojenna życia bieżącego Warszawy ma do zanotowania bohaterstwo gorzelanego Abrama, który w chwili, gdy wykryto potajemną go rzelnię przy ul. Dzielnej i wkroczyła już policja, by zadość uczynić prawu, chciał spowodować wybuch kotłów i niechybną śmierć swoją i 10 innych osób.

Nowoczesna reduta Ordona nie udała się jednak. Niedoszły bohater za zasługę swą i cnoty będzie odznaczony długotrwałem więzieniem.

Oj, ci najnowsi bohaterzy!...

Pol. Zb.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Sroda, 13 września Eugenji P.
Wschód słońca g. 5 m. 10
Zachód g. 5.

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegieln. 63) „Krąg interesów"
„Luna" (Przejazd 1)
„W kraju czcicieli chmur"
„Odeon" Przejazd 2
„Tryumf Jacka"
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Janus Bifrons"
Teatr letni „Scala" (Cegielniana 18)
„Odmłodzony Adolar"
Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnica cyrku Dartura"

— Kalendarzyk historyczny.

1772. Prusy ogłaszają manifest okupacyjny.

Wiadomości kościelne

— Uroczystość podwyższenia Św. Krzyża.

W parafji św. Krzyża we czwartek d. 14 bm, przypada uroczystość Podwyższenia św. Krzyża, O godz. 9 rano będą wystawione ku czci publicznej w kościele parafjalnym relikwie Drzewa Krzyża Świętego.

Uroczystość odpustowa przeniesiona jest na dzień niedzielny 17 bm. w sobotę o godz. 6 wieczorem odprawione będą nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, a w niedzielę suma i nieszpory również z wystawieniem Najświętszego Sakramentu. Celebrować będzie J. E, ks, Biskup Tymieniecki w asyście duchowieństwa.

Wiadomości bieżące.

— Ze strejku metalowców.

p) Oświadał w lokalu inspektora [illegible] odbyła się koferencja w sprawie zlikwidowania trwającego już od dłuższego czasu strejku metalowców. Przedstawiciel przemysłowców p. Wilde, oświadczył iż nad propozycję co do podwyższenia płac robotnikom akordowym pobierającym płace maximalne, przemysłowcy długo się naradzali i wobec tego, że konjunktura w przemyśle metalowym jest bardzo niepomyślna, przemysłowcy postanowili propozycję inspektora pracy odrzucić. Robotnicy pobierający minimalne płace mogą otrzymać 40 proc., podwyżki, zaś co do akordowych i płac maximalnych przemysłowcy pozostawiają sobie wolną rękę. Podczas dalszej dyskusji delegaci robotników w dalszym ciągu podtrzymywali swe poprzednie żądania, wobec czego konferencja została przerwaną i strejk trwa w dalszym ciągu.

— Strejk drukarzy w fabrykach włókienniczych.

p) Zwykłe podwyżkę jaką otrzymywali włókniarze, stosowano również wobec innych pracowników w fabryce włókienniczej. Po ostatniej podwyżce 40 proc, strejkują.

—O urlopy w przemyśle włókienniczym

p) Związek zawodowy robotników przemysłu włókienniczego zwrócił się do inspektora pracy z prośbą o zwołanie konferencji wspólnej z przemysłowcami. Ma być rozpatrywana sprawa urlopów robotniczych, gdyż aczkolwiek w myśl ustawy urlop przysługuje jedynie robotnikowi, który przepracował pełny rok, zaś urlopy udzielane są w okresie tylko do 30 września, związek prosi o zmianę umowy aby robotnik któremu brakuje mniejszy okres czasu do pełnego roku również mógł korzystać z urlopu.

— O umowę główną w przemyśle włókienniczym.

Podczas ostatniej konferencji z ministrem pracy p. Darowskim w dniu zlikwidowania zatargu w przemyśle włókienniczym, postanowiono odbywać w dalszym ciągu konferencję w sprawie umowy głównej, które miały być skończone najpóźniej po upływie 2 tygodni. Przemysłowcy obyli 4 konferencje z a delegatami związków zawodowych włókienniczych, na których rozpatrywano cały szereg spornych punktów. Wobec tego że do porozumienia nie doszło, przybędzie wkrótce do Łodzi delegat ministerstwa pracy, za pośrednictwem którego sprawa zostanie ostatecznie zlikwidowana.

— Prace nad Kanalizacją.

p) Aczkolwiek pertraktacje z kapitalistami francuskiemi i angielskiemi co do kanalizacji nie zostały ukończone, roboty wstępne prowadzone są jednak w dalszym ciągu. Uregulowano rzekę Jasień, buduje się most murowany na ul. Wólczańskiej z wodospadem oraz kanał dla ścieków na ul. Dzielnej. Na rzece Łodzce założono rynny drewniane dla ścieków na przestrzeni 212 metrów i rzeczkę tą skanalizowano na przestrzeni od Wschodniej do Nowo-Drewnowskiej.

Obecnie zamierzone są prace nad pla[illegible] tora na ulicy Karolewskiej. Obecnie wydział przedstawił magistratowi budżet dotyczących skanalizowania centrum miasta tzn. od Anny do Konstantynowskiej i od kolei Kaliskiej do Nowo-Targowej.

— O wskazania zegarów publicznych.

W Nr. 74 „Dziennika Ustaw" dn 7 września ogłoszono rozporządzenie, którego mocą uchybienia wskazań zegarów, znajdujących się w miejscach publicznych, z wyjątkiem zegarów słonecznych, nie powinny przekraczać: w Warszawie, Poznaniu Krakowie, Lwowie i Wilnie 3 minut; w miastach posiadających stacje kolejowe lub telefoniczne—5, minut w pozostałych zaś miejscowościach—20 minut czasu średniego słonecznego,

Przekroczenia rozporządzenia karane będą na podstawie przepisów ogólnych ustaw karnych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. 9

— Sprostowanie.

W kron. p. t. „O puste mieszkanie" we wczorajszym numerze przepuszczono ulicę, przy której znajduje się zarekwirowane bezcelowo mieszkanie. Mieszkanie to znajduje się przy ul. Piotrkowskiej 157. (5)

— O podatek szkolny.

(l) Magistrat m. Łodzi pragnąc choć część budżetu szkolnego pokryć z wpływów podatkowych, podniósł stawki podatku szkolnego sześciokrotnie. Przemysłowcy łódzcy wnieśli do ministerstwa spraw wewnętrznych sprzeciw i ministerstwo decyzję magistratu uchyliło.

Magistrat zaskarżył orzeczenie ministerstwa do sądu najwyższego, który decyzję ministerstwa uchylił. Wobec czego magistrat został upoważniony do ściągania należnego podatku jednak znaleźli się przemysłowcy, którzy oświadczyli, że pomimo orzeczenia sądu najwyższego, podatku szkolnego w wysokości powyższych stawek nie wpłacą. (5)

— O płacę tkaczy.

(p) Klasowy Związek włókienniczy wystąpił do przemysłowców z żądaniem opracowania taryfy płacy dla tkaczy pracujących na szerokich krosnach. Wobec tego w tych dniach odbędzie się wspólna konferencja między przemysłowcami a pracownikami. (5)

— Podrożenie gazu.

(p) W tych dniach ma być podwyższona cena za gaz jak również i za smołę. Sprawa ta będzie rozpatrywana na dzisiejszem posiedzeniu rady nadzorczej gazowni. (5)

— O koncesję tramwajową.

(p) Projekt nowej koncesji tramwajowej został ostatecznie opracowany i w najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie, na którem ostatecznie sprawa ta zostanie załatwiona. (5)

— Dzieci bez nazwisk

Departament opieki społecznej ministerjum pracy i opieki społecznej wystąpił z inicjatywą prawodawczego uregulowania nazwisk, oraz sprawy posiadania dokumentów osobistych przez dzieci, znajdujące się w zakładach opiekuńczych, subsydjowanych przez państwo.

Sprawa tego uregulowania jest kwestją palącą wobec tego, że znaczna ilość dzieci repatrjowanych z Rosji, nie posiada dowodów osobistych, a często nawet nie pamięta lub nie umie dobrze określić swych nazwisk.

Jest to wprost tragedja, której następtwem może być całe pokolenie bez nazwisk i która ma swoje źródło w tem, że małe dzieci wskutek strasznego losu, jakiego doświadczyły w Bolszewji, zapomniały o wszystkiem, co miało jakikolwiek związek bezpośredni z ich pochodzeniem.

Uregulowanie tej bolesnej sprawy, może nastąpić jedynie w drodze ustawodawczej.

Należy się spodziewać, że ministerstwo sprawiedliwości, zajmie się gorąco tą sprawą i opracuje szybko projekt odnośnej ustawy, tak, aby mogła ona być rozpatrzona i uchwalona jeszcze przez Sejm ustawodawczy na sesji wrześniowej. (6)

— Wiele mamy inspektoratów szkolnych.

Na obszerze Rzeczypospolitej z wyjątkiem ziemi wileńskiej i Górnego Śląska znajdują się ogółem 294 inspektoraty szkolne. Z liczby powyższej przypada na b. Królestwo Kongresowe 86 inspektoratów na b. zabór austrjacki 85, na Poznańskie 59, na Pomorskie 32 i na kresy wschodnie 32.

W inspektoratach pracuje ogółem 294 inspektorów szkolnych i 100 zastępców inspektorów oprócz personelu kancelaryjnego. (6)

— W sprawie odznaczenia „Krzyżem Walecznych"

Ministerjum spraw wojskowych komunikuje:

W myśl rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 11,VIII. 1920 r. o ustanowieniu „Krzyża Walecznych" i wydanego rozporządzenia wykonawczego M. S. Wojsk. o stawianiu wniosków do odznaczenia „Krzyżem Walecznych" uprawniony jest: a) w stosunku do oficerów — bezpośrednio przełożony oficer (w czasie spełnienia czynu), b) w stosunku do szeregowych — dowódca kompanji (równorzędnego oddziału) względnie dowódca detaszowanego plutonu (równorzędnego oddziału), jeżeli jest oficerem. Wniosek wypełniony według przepisanego wzoru należy przedłożyć w drodze służbowej do dowództwa, które jest uprawnione do nadania „Krzyża Walecznych". Nadmieniam, że termin przedkładania wniosków na odznaczenie „Krzyżem Walecznych" już upłynął. Wobec powyższego wszelkie wnioski (prośby), wnoszone wprost do M. S. Wojsk. przez poszczególne zainteresowane osoby o nadanie im „Krzyża Walecznych" nie mogą być uwzględnione i pozostaną bez odpowiedzi. (6)

— Osobiste.

Znany w naszem mieście ze swej działalności artystyczno pedagogicznej, prof. E. Smidowicz, pianista i krytyk muzyczny, po dłuższej nieobecności, powrócił do Łodzi i rozpocznie swoją działalność pedagogiczną. (2)

— Przerwa w ruchu tramwajowym.

p) Przy ul. Dzielnej wóz naładowany węglem wpadł w dół, wykopany dla prac regulacyjnych i spowodował pół godzinną przerwę w ruchu tramwajowym. Po wydobyciu wozu ruch tramwajowy został wznowiony. (o)

Wypadki i kradzieże.

— Straszny wypadek.

p) Podczas pracy w warsztatach wojskowych przy ul. Śląskiej spadli z dachu domu do zbiornika z benzyną, robotnicy Zygmunt Sawicki, Andrzej Sokołowski i Kazimierz Morawski. Wszyscy ulegli zatruciu gazem.

Wezwane pogotowie po zastosowaniu sztucznego oddychania odwiozło wszystkie trzy ofiary wypadku w stanie niebezpiecznym do szpitala. (o

— Wojowniczy rycerze bata.

p) Andrzej i Władysław Piotrusiacy, woźnice, jadąc przez ulicę bili przechodniów batem. Zabawie tej położyła kres policja, spisując protokuł. (o)

— Wojowniczy żyd.

p) Zam. przy ul. Kilińskiego 61, Dawid Kalina został aresztowany za bójkę ze swą żoną oraz lokatorami. Po spisaniu protokółu odesłano go do sądu. (o)

— Walka z brudem.

p) Za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych w obrębie 8-go kom. pol. sporządzono 24 protokuły które przesłano do komisarza rządu. (o)

— Antymilitaryści.

I) Za uchylanie się od kontroli wojskowej zostali zatrzymani i przesłani do P. K. U. Łódź, następujące osoby: Bauer Bronisław, Czarnecki Józef, Blumberg Marcin i Brauner Boruch. (o)

— Kult dla muzyki.

I) Józef Błaszczyk, Rokicińska 67, zgłosił się do policji i zameldował o przywłaszczeniu mandoliny wartości 340 tysięcy marek, przez niejakiego Cezara Hartmana. (o)

— Kradzieże.

I) Stefan Swiątkowski zawiadomił policję, iż na stacji Łowicz Kaliski skradzono mu portfel, zawierający 60 tysięcy marek, 43 dolary oraz dowód osobisty.

Na gorącym uczynku kieszonkowej kradzieży schwytano niejakiego Kulińskiego Jana.

Janowi Kujawie skradziono na Placu Aleksandryjskim z kieszeni bluzy 84 tysiące. (o)

Teatr i sztuka.

— Teatr miejski.

Dziś t. j. dn. 13 września teatr miejski daje „Krąg interesów" — przewyborną maskaradę J. Bonavente'a.

W piątek po raz drugi dla zrzeszeń rob. i intelig. „Sułkowski".

W sobotę o g. 3 i pół po poł. dla młodzieży szkolnej „Sułkowski".

W przygotowaniu „Roztwór prof. Pytla" kom. Winawera. (5)

— Koncert A. Frydmana.

W sobotę dn. 16 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali Filharmonji wystąpi tylko raz jeden skrzypek-wirtuoz A. Frydman. Akompaniuje dyr. Ryder.

Bilety w kasie Filharmonji. (o)

— Koncert Niny Tarasowy.

Śpiewaczka rosyjska, interpretatorka pieśni charakterystycznych i narodowych rosyjskich Nina Tarasowa, po pobycie w Ameryce, niedawno powróciła do Europy i wystąpi w Łodzi z jednym koncertem w dn. 20 b. m. w sali Filharmonji. (o)

— Koncert H. Fotygo i St. Frydberga.

Jutro, w czwartek, o godz. 8-ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiedziany koncert Heleny Fotygo, primadonny Opery Berlińskiej z udziałem skrzypka St. Frydberga.

Bilety w kasie Filharmonji. (o)

Komunikaty

— „Człowiek bez trwogi."

Elmo Lincoln, który podziwiany był przez naszą publiczność w obrazach „Tarzan wśród małp" oraz w obrazie demonstrowanym w kinie „Corso" pt. „Herkules czarnych gór", znów popisuje się w niezwykle ciekawym serjowym dramacie sportowym pt. „Człowiek bez trwogi".

Obraz powyższy demonstrowany był we wszystkich największych centrach i zdobył sobie rozgłos światowy, jako jeden z najlepszych filmów bieżącego sezonu.

Pokazy nazwanego obrazu odbywają się w kinie „Corso" przy ul. Zielonej 2. (3831—1—o)

— Przetarg publiczny.

Ekspozytura Oddziału Likwidacji Demobilu Wojskowego w Łodzi wystawia na przetarg publiczny wiele materjałów, przydatnych do użytku domowego w przemyśle. Wielkie ilości maszyn i ich części samochodów, wozów, uprzęży, żelaza, narzędzi i przedmiotów domowego użytku, zostanie rzucone na rynek, co przyczyni się niewątpliwie do ogólnego zniżenia cen.

Wobec likwidacji Ekspozytury l „Demat", jest to ostatnia sposobność do nabycia wiele i tanio materjałów, dziś bardzo poszukiwanych. Zainteresowane sfery zechcą dla własnej korzyści nie ominąć okazji i zgłosić się do kancelarji „Dematu" ul. Emilji 10, między godziną 8-mą a 13-tą, gdzie będą mogły przejrzeć wykazy, otrzymać informacje i przepustki na obejrzenie materjałów. 3788—1 (2)

— Zebranie Macierzy Szkolnej.

Dnia 24 września o godz. 3 w pierwszym a o 4 w drugim terminie odbędzie się w lokalu szkoły przy ul. Zgierskiej Nr. 70 nadzwyczajne walne zebranie członków koła Bałuckiego Polskiej Macierzy Szkolnej. O liczne przybycie uprasza.

(2) Zarząd. 3824—1

— Kursy angielskiego.

Dobrą posadę z płacą 200—400 tysięcy marek otrzymać może dziś ten, kto włada gruntownie językiem angielskim. Przemysłowcy łódzcy poszukują takich osób, jako korespondentów, dyrektorów, przedstawicieli, i t. p. Nauczyć się języka angielskiego—to tyle, co zdobyć wielki majątek. Wobec rosnących stosunków handlowych z Anglją, każdy młody człowiek zapewnia sobie karjerę na przyszłość, ucząc się języka angielskiego.

Metoda W. S. Jesienia, będąca połączeniem t. zw. metody naturalnej z metodą ruchową, pozwala nauczyć się mówić po angielsku w cztery miesiące, a czytać, pisać i korespondować w siedem miesięcy. Szkoła mieści się w budynku hotelu Manteuffel, Zachodnia 45.

Obecnie otwarte są zapisy do klas równoległych:

Od. g. 7.30 do 9.30 wiecz., w poniedziałki, środy i piątki (kurs początk.)

Od g. 8 do 10 we wtorki, czwartki i soboty (kurs wyższy). 3825—2 (2)

— Zebranie Związku Ludowo Narodowego.

W środę dnia 13 września r. b. o godz. 7 w. odbędzie się zebranie członków Związku Ludowo-Narodowego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 174

Wobec powagi chwili obecnej uprasza się członków o liczne i punktualne przybycie.

(5) Zarząd.

Z sądów

— Śmierć z powodu niedbalstwa właściciela domu.

W dniu 14-5 1918 r. wybiegł z domu Mojżesza Chila Weingolda, zamieszkałego w Pabjanicach przy Bożniczej 6i syn jego 3-letni Icek i przepadł bez wieści. Następnego dnia żona właściciela domu przy ul. Bożnicznej 7 niejaka Rotbergowa zgłosiła się do urzędu policji z prośbą, aby jeden z urzędników ze względu na kursujące w Pabjanicach plotki jakoby Icek miał się utopić w piwnicach domu jej męża dokonał rewizji. Urzędnik udał się z R. do domu Rotberga sąsiadującego z domem Wajngoldów, odbił deski zamykające otwór piwnicy i zajrzał do wnętrza, gdzie zauważył pływające zwłoki dziecka Wajngoldów.

Oględziny zwłok przeprowadzone w szpitalu miejskim stwierdziły, że brak na ciele zewnętrznych oznak gwałtu i utonięcie było przypadkiem. Samuel Rotberg nie przyznał się do winy, że skutkiem niezachowania przepisów, dotyczących bezpieczeństwa publicznego, jako właściciel domu spowodował śmierć Weingolda, twierdząc, że otwór piwnicy był należycie zaopatrzony. Sędziemu śledczemu doniesiono, że Rotberg oddał administrację domu Srulowi Kijakowi, który ustną umowę zobowiązał się do odpowiedzialności za wszelkie nieszczęśliwe wypadki, jakie mogą zajść w domu Weinberga.

Srul Kijak nie przyznał się, do zaniedbania przepisów, wyjaśniając, że otwór piwnicy był zabezpeczony.

Epilog zajścia powyższego rozegrał się wczoraj przed kratkami sądowemi. Podprokurator powołuje się na zeznania rzeczoznawców jako też i świadków. Tłomaczenie się Rotberga, że Kijak był administratorem domu jest zupełnie bezpodstawne. Rotberg winien wybrać odpowiedniego administratora.

skoro zaś wybrał takiego jak Kijak, który nieudolnie prowadził swe zajęcia winien odpowiadać z art. 464,2 K.K. W końcu wnosi podprokurator aby wziąć pod uwagę przy zastosowaniu kary, że młodociany W. mógł żyć i tylko dzięki niedbalstwu podsądnych zmarł,

Sędzia po wysłuchaniu obrońców, ogłosił wyrok, na mocy którego Rotberg skazany został na 2 miesiące więzienia, zaś Kijak został uniewinniony, na zasadzie amnestji Rotbergowi kara została całkowicie darowana.

Kronika wyborcza

DOOKOŁA WYBORÓW

(w) Wobec zaszłych zmian w kalendarzu wyborczym, starostwo przesłało wszystkim gminom na terenie starostwa łódzkiego oraz magistratowi m. Zgierza okólnik ze zmianami w kalendarzu. (5)

(w) W dniu wczorajszym prace obwodowe w komisjach wyborczych prowadzone były bardzo niesystematycznie. Częstokroć brakowało po kilku członków komisji, a nierzadko i przewodniczącego. Niespełniający swych obowiązków obywatele, prócz kary grzywny przewidzianej w ordynacji wyborczej mogą być pociągani do odpowiedzialności karnej za bezczynność władzy. (5

Przemysł i handel.

Zniżka cen na towary łódzkie.

(=) Jak podaje „Kur. Wiecz“ poprawa kursów giełdowych na markę polską spowodowała z natury rzeczy zniżkę cen hurtowych na bardzo wiele wyrobów.

Naturalnym też objawem jest zniżka cen na towary łódzkie wynosząca od 25 proc, do 30 proc. w stosunku do cennika, jaki dla siebie łódzcy fabrykanci uważali za obowiązujący od 1 września.

Zniżkę tę uważają łódzcy fabrykanci za objaw obowiązku obywatelskiego.

Nie wszyscy jednak tłómaczą w ten sposób ostatnią zniżkę na ceny hurtowe wyrobów tkackich.

Okazuje się bowiem, że zniżka ta jest obliczana od cennika, jaki ustanowiono w pierwszych dniach sierpnia w okresie wielkiego spadku waluty polskiej. Wówczas ceny podniesiono o 75 proc. w stosunku do poprzednich jakkolwiek cały wtedy wyrobiony surowiec musiał być pokryty w okresie znacznie korzystniejszym dla marki polskiej. Podwyżka ta była tak znaczna, że detaliści i pośrednicy wstrzymali się od wszelkich zakupów. Skurczenie więc tej wielkiej podwyżki było i tak nię zbędne. Giełdowe warunki tylko ułatwiły ten naturalny handlowy objaw. 9

Zastój w [illegible] hosłowacji.

(=) Z Pragi donoszą, że w przemyśle szewckim pracuje się obecnie tylko 2 do 3 dni na tydzień. Na ogólną liczbę 35,000 pracowników w tej gałęzi pozostaje 25,000 bez pracy. (o)

Giełda warszawska

z dnia 12 b. m.

½% listy ziems. a 100 mk.	52	Dol. St. Zjd.	6375 6950
% obl. m. Warsz.		Marki niem.	4.82
% obl. m. Warsz.		Franki franc.	535,50
		Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgja	5,06 5,08	Londyn	31150
Berlin	4,72	Nowy Jork	
Gdańsk		Paryż	536
Praga	227,50	Wiedeń	9,25

Akcje.

Bank hand.	5,650	Ostrowiec	12,400
„ Dyskont	4,340	Radzki	3,850
„ Kredyt.		Starachowice	6,700
„ Zjed. z pol.		Żyrardów	126 000
Cukier	92500	Borkowski	1715
Drzewo		Żegluga	2,000
Lilpop	5475	Jabłkowscy	
		Nafta	1860

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI.

Pana St. Stach. prosimy o pofatygowanie się do redakcji. (5)

OPERETKA w Teatrze „SCALA“ **Dziś o g. 8.30 w. Nowość!!**

Odmłodzony Adolar arcywesoła operetka w trzech aktach Waltera Collo. 3552dl

W Konserwatorjum Muzycznem HELENY KIJENSKIEJ

Traugutta № 9, lekcje rozpoczynają się dn. 15 b. m. 3830s2

W roku bieżącym prowadzić będą klasy fortepianowe prof. TURCZYNSKI z Warszawy, NARUSZKIEWICZOWA. LEWANDOWSKI, KIJENSKA, MAY-MAJEWSKA, PIOTROWSKA, JARZĘBOWSKA, LANGE, klasę przygotowawczą—p. PRZEPEŁSKA i p. ROTE. Klasy skrzypkowe—prof. WIESENBERG i DZIERZANOWSKI. Klasę śpiewu solowego—prof. COMTE-WILGOCKA z Warszawy. Klasę wiolonczelową—prof. TESZNER. Klasy teoretyczne—prof. SIKORSKI i WALJEWSKI, klasę fletu—p. MORZYCKA, klasę fagotu—prof. BROJTIGAM. Zapisy przyjmuje się do klasy instrumentów dętych. Kanc. otwarta od 10—1 i 3—5. Od 15 września od 10—3.

Szkoła położnych przy Sanatorjum „UNITAS“ w Łodzi — Pusta № 19. — przyjmuje od dnia dzisiejszego zapisy kandydatek na nowy kurs do szkoły akuszeryjnej. Początek wykładów 15 października r. b. Zgłoszenia Sanatorjum „Unitas“ Pusta 19, od 9—12 rano. (3827d3)

Kursy Gimnazjalne Związku Zawod. Naucz. P. Szk. Sr. w Łodzi Zawadzka 9 Lekcje 4 września. Zapisy do kl. IV, V, VI, VII i VIII przyjmuje Kancelarja codziennie od 4—7. 5585K

Stolarnia Mechaniczna przyjmuje roboty budowlane i obróbkę drzewa na maszynach stolarskich. Wykonanie solidne i terminowe ul. Słowiańska 15. Jan Szyller. 3826s8

OKAZJA motor 2 konny Dentzha na sprzedania. Wiadomość ul. Al. Kościuszki 41. Bralczak 9—11 rano. 3533d

Wyżły irlandzkiej rasy, (bardzo ładne, mogą być pokojowe) pies i suka po 2 lata i szczenię 6-o miesięczne do sprzedania. Wiadom. Krucza № 24 skład wędlin. 38 8dl

BACZNOŚC **„CREDIT“** Cegielniana № 9. Daje na raty wszelkie ubiory damskie i męskie a także przyjmuje obstalunki wchodzące w zakres krawiectwa po cenach przystępnych **M. A. IGIELNIK** Łódź, Cegielniana 9 II p. front (3775K

Zgubiono woreczek ręczny zawierający dwie matrykuły szkolne i dwa dowody tożsamości z fotografjami uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem. Stacja Widzew J. CH. 3804s

Szyby okienne posiada stale na składzie, oraz wykonywa wszelkie roboty szklarskie solidnie i tanio. Firma Chrześcijańska **Jan Candryk** Łódź, ul. Piotrkowska 249 3686d10

Daję na raty!!! wszelką garderobę damską i męską gotową i na obstalunki. Pracownia A. Berger, Południowa 6 prawa oficyna 3597 1k

Fotografja „APOLLO“ Łódź, ul, Rzgowska № 2, przy Górnym Rynku wykonywa fotografje, „Miniatur“ specjalny rozmiar dla matrykuł szkoln. 3 sztuki 500 mk, 9R52 37

Pierwszorzędny zakład krawiecki męski Franciszka Chojnackiego 59. Sienkiewicza 59. przyjmuje wszelkie zlecenia z własnego oraz powierzonego materiału. 3802s10

Karola 8 **Pawła Kina** Karola 8 UCZELNIA PRAKTYCZNEJ HANDLOWOŚCI PRZYSPOSABIA DO OBJĘCIA WSZELKIEJ SAMODZIELNEJ POSADY BIUROWEJ 3462s

Dr. Artur Banasz urolog. Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chron. rzeżączka Przyjmuje od g. 5 i pół do 7 Moniuszki № 11. (X

Kupuję płacę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne, Proszę się przekonać. Zachodnia 32 poprzeczna oficyna, I p. m. 13. L. Milich. 3369

Ogrodnik przyjmuje wszelkie roboty w zakres ogrodnictwa wchodzące Zakładam ogrody owocowe i ozdobne. Sporządzam plany i kosztorysy. Przejazd 33—4 F. Majkowski. 3799dl

„SOLNIT"

jestto sól konserwowa do marynowania mięsa, powszechnie używana przez fabryki wyrobów masarskich i fabryki konserw mięsnych.

„SOLNIT" jest lepszy od saletry, gdyż nie pozostawia w mięsie kwasu i goryczy, natomiast nadaje mięsu różowego koloru, kruchości i soczystości.

„SOLNIT" natychmiast marynuje mięso, a jest o 100 proc. lepszy i 400 proc. tańszy od saletry.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż SOLNITU na mocy upoważnienia Min. Skarbu L. 69591 | 3317 | 19 we firmie: Specjalny Skład maszyn rzeźniczo masarskich oraz handel jelit suchych i solonych

Aleksander Zaremba

Centrala: Kraków, ul. Marka 20.
Filja; Warszawa, Senatorska 6, pasaż,
Wyłączna sprzedaż na Polskę i zagranicę. (3758K3

Okazyjnie bardzo tanio!

Dom murowany z ogrodem owocowym przy przystanku „Marysinek" (dawniej Wolfówka) w Rudzie Pabjanickie do sprzedania. Wiadomość: Al. Kościuszki № 41, u p. Białczaka. 3814s4

8-mio Klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie.
L. SIENNICKIEJ

Piotrkowska 157, właśc. Eugenja Krygerowa.
Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie od 9—1.
3794s3

Szkoła tańca St. Zaborskiego

ul. Dzielna 31, I piętro,
przyjmuje zapisy na wszystkie trzy kursy. Dla dawnych uczennic i uczniów, o ile zbierze się większa ilość par, będą urządzane **Kursy repetycyjne.** Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od godz. 7—9 wiecz. Lekcje rozpoczną się 20 września. 3757s3

Do wynajęcia mieszkania

w niewykończonym domu blizko stacji kolei Kaliskiej 5 minut drogi od tramwaju. Poważni reflektanci mogą się zgłosić między godz 4—6 ppoł do właściciela ul. Kowieńska 10. 3707s2

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przeździecki Piotrkowska 108
6262—0

AAA Kupuje meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia, płacę najwyższe ceny. Łaźnik, Benedykta 28 m. 13 parter. 8077—18

A Meble solidnej roboty sprzedaję najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 (w podwórzu)
8213—1

Konia i wóz sprzedam Ruda Pabjanicka Saurer ul. Czarna droga u ogrodnika.
8158—4

Rower damski i męski sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemiński 8245—7

Fuzja brauningowa 12 doskonała broń do obrony i polowania 5 strzałów okazyjnie tanio do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 83 skład broni.
8290—2

Otomankę i tremo sprzedam okazyjnie tanio Główna 11 sklep. 8293—2

SZAFA łóżka, stoły, krzesła, otomana i motor gazowy 3 konny do sprzedania Żelazna 9-a naprzeciw monopolu u A. Bauera.
8286—1

Sklep rzeźniczy sprzedam z całem urządzeniem i mieszkaniem Napiórkowskiego 157.
8288—2

Rower wolne koło torpedo okazyjnie sprzedam Cegielniana 66 m. 16. 8289—1

Do sprzedania budka nadająca się na każdy interes. Wiadomość ul. Wólczańska 163 w budce. 8281—2

Dziecinne żelazne bujane łóżeczko sprzedam Wólczańska 79 m. 16 ofic. 1-sze wejście 1 piętro. 8284—1

WYŻŁA w drugiem polu, dobrze tresowanego sprzedam okazyjnie. Oglądać między 1—2 Orla 12—26.
8272—1

Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią za zgodą gospodarza Chojny ul. Wysockiego 4 dawniej (Leśna).
8260—1

Szpice młode sprzedam Kilińskiego 83 mleczarnia.
8266—2

Młyn motorowy do sprzedania wraz 8 morgami ziemi oraz domem mieszkalnym. Wiadomość u p. Kubia ul. Reja 9.
8297—2

Do sprzedania nowa maszyna do szycia, łóżko z materacem Kilińskiego 77—2.
8323-3

MOTOCYKL kupię. Oferty z podaniem ceny do adm. Rozwoju pod „Moto". 8326—1

Maszynę do szycia nową sprzedam tanio Piotrkowska 142 w sklepie, 8310—3

Piekarnia okazyjnie do sprzedania tanio byle zaraz.
8298—3

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 7941—2

Biuro Pośredniczo-Handlowe A. Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 840 sprzedaż kupno. Majątki ziemskie, gospodarki, domy, place, młyny, fabryki, interesa handlowe.
8164—16

Przybłąkała się suka rasy wilczej odebrać można za zwrotem kosztów ul. Dębowa 7 m 15. 8295—2

Pracownika biurowego poszukuję Zgłoszenia do Rozwoju pod „Pracownik" z podaniem wymagań. 8270—1

Poszukuję dwa pokoje z kuchnią zapłacę dobrze. Oferty proszę składać w Rozwoju pod „Mieszkanie". 8274—2

Poszukuje mieszkania z 3 i więcej pokoi z kuchnią. Zgłoszenia tel. 6—82 od 9—1 i od 3—6. 8276—4

Oddam dziecko na własność chłopczyk 3 tygodniowy nie chrzczony Zielona 34 Strzyżewska. 8255—2

Kawaler lat 24 brunet przystojny pragnie się ożenić z panną lub beździetną wdową mającą swoje mieszkanie. Oferty do Rozwoju pod „Rzemieślnik"
8269—2

Okryciarki i podręczne zdolne do palt potrzebne Główna 11 sklep. 8294—2

Zdemobilizowany ogrodnik z dłuższą praktyka zagraniczną poszukuje posady ogrodnika od zaraz Pomorska 130 2-ie piętro Halpin. 8268—1

Dwuch kotlarzy miedzianych na montarz do gorzelni potrzeba zaraz Kilińskiego 82 u p. Chwalińskiego od 6-ej do 7 wiecz. 8279—1

Potrzebna służąca do wszystkiego Podleśna 6.
8254—1

Nauczyciel poszukuje pokoju umeblowanego. Oferty pod „Natychmiast" do Rozwoju.
8259—5

Student udziela korepetycji Gdańska 46—11.
8963—3

Potrzebna zdolna panienka do pracowni sukien Eleonory Al. Kościuszki 41.
8325—1

Potrzebna młoda gospodyni do samotnego Oferty pod „Samotny" 8200—2

Masażystka dyplomowana przyjmuje od 9—11, 5—7 od października kursy dla masażystek Kilińskiego 77—2
8324—1

Czeladzie stolarscy na białe i meblowe roboty potrzebni Piotrkowska 92 Nowakowski.
8321—1

Pies wilczej rasy przybłąkał się. Wiadomość Milsza 26 m. 20 od 3½ do 5 po poł.
8322—1

Przybłąkał się pies jamnik maści czarnej pod gardłem podpalany odebrać można ul. 6-go Sierpnia 20 za zwrotem kosztów. 8327—2

Kucharka doskonała potrzebna na wieś oferty Poddębice przez Aleksandrów Łęczycki Zakrzewski. 8299—1

Potrzebne dziewczyny do kuchni restauracji „Louvre" Piotrkowska 86. 8296—2

Chłopiec uczciwy, pracowity kończ. szkołę powszechną prosi o przyjęcie do praktyki na mechanika ewentualnie elektromontera. Łaskawe zgłoszenia pod „Chopiec" do Rozwoju.
8311—1

Buchalterka samodzielna poszukiwana przez biuro handlowe. Oferty przesłać do adm. Rozwoju pod „Buchalterka".
8302—3

Zdolna modystka przyjmuje kapelusze do roboty ceny niskie Nawrot 42 front II-ie piętro m. 6. 8300—7

Inteligentna wdowa poszukuje samodzielnego zarządu domem u samotnego. Oferty Rozwój sub „Wdowa"
8301—3

Dom murowany w Ozorkowie ul. Maszkowska 175, 15 pokoi ogródek owocowy mieszkania wolne. 8307—10

Gorzelany jako wspólnik z kapitałem średnim potrzebny. Oferty do Rozwoju dla „J. O."
8305—2

Poszukuję z większym kapitałem wspólnika do wydzierżawienia gorzelni. Oferty do Red. Rozwoju dla „Gorzelni".
8304—2

Solidny młody człowiek poszukuje pokoju umeblowanego z utrzymaniem lub bez przy inteligentnej rodzinie. Oferty sub „Ekonomista do „Rozwoju.
8318—2

Potrzebny ślusarz i chłopiec do ślusarni Piotrkowska 79.
8315—1

Chłopiec do posyłek potrzebny księgarnia „Czytaj" Dzielna 2. 8316—1

Sklep do wynajęcia z wystawą i dwoma wejściami. Wiadomość Wólczańska 139 u gospodyni. 8317—2

Służąca do trojga osób potrzebna zaraz Benedykta 41—1.
8312—2

Uczennica kl. 7-ej udziela korepetycji. Wiadomość Gdańska 72 m. 17 (w godz od 2-ej do 4-ej pp.) 8308—1

Poszukuję pokoju umeblowanego przy inteligentnej rodzinie. Oferty sub „Akademia" do Rozwoju. 8319—1

Bankowiec poszukuje pokoju umeblowanego przy inteligentnej rodzinie. Oferty sub „Bankowiec" do Rozwoju.
8320—1

FACHOWY sprzedawca obuwia poszukuje posady, może też prowadzić zakrojstwo przy wydawaniu roboty szewskiej. Oferty proszę składać do Rozwoju pod „Fachowy". 8313—2

Z powodu wyjazdu sprzedam 2 szafy, łóżko, szafkę i odstąpię mieszkanie. Wiadomość Radomskc № 21 u gospodarza od 7-ej wieczorem. 8 60—2

Zagubione dokumenty

Kołodziej Wojciech zagubił paszport rosyjski wyd. z gm. Wiskitno. 8314—3

Famulski Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Modlinie i metrykę wydaną w Tomaszowie-Mazowieckim. 8309—3

Kozicki Aleksander zagubił kartę demobilizacyjną wyd. w Kowlu. 8306—3

Lemel Cola zagubiła zezwolenie na handel mięsny wyd. w Łodzi. 8278—2

Makówka Anna Zofja zagubiła paszport niemiecki wyd w Łodzi. 8275—2

Kłasek Mieczysław zagubił kartę urlopową wydaną w Bydgoszczy. 8273—2

Skradziono dowód kolejowy Gabale Zofji wyd. z dyrekcji Kol. Państw. w Warszawie.
8258—2

Switulniak Stanisław zagubił paszport niemiecki wyd. w Berlinie. 8291—2

Bania Józef zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. z P. K. U. w Ostrowcu.
8283—2

Skradziono

dn. 7 | IX—22 r. w mleczarni Switezianka torebkę damską skórzaną ciemno zielonego koloru z drobiazgami i dowodem osobistym na nazwisko Jadwigi Rymszyny, wystawionym w Łańcucie. Uprasza się o odesłanie dowodu osobistego do apteki Danieleckiego Piotrkowska № 127. (3313d3)

Płacę

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję. **Konstantynowska 7** Milich prawa oficyna I-sze piętro
3599w

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangielicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6.. 361

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajne 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 180 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce, Drobne ogłoszenie bezterminowe 20 mk. za wyraz, duże litery 180 mk., dla poszukujących pracy 10 mk., najmniejsze ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. uzgraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6—ej, po 6—ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój" można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Redaktor odpowiedzialny Seweryn Dankowski. Wydawca inż. T. Czajewski. W drukarni S. Czajewskiego